

Chúc mừng năm mới 2016 !

Năm 2015 của tôi bắt đầu bằng việc chứng kiến đồng thời Lễ khánh thành các công trình lớn tạo nên Cửa ngõ quốc tế mới cho Hà Nội, gồm Nhà ga T2 Sân bay Quốc tế Nội Bài, Cầu Nhật Tân (Cầu hữu nghị Nhật-Việt) và đường nối giữa sân bay Nội Bài và cầu Nhật Tân, vào ngày 4/1.

Giữa năm là hoạt động chia sẻ thông tin với giới truyền thông về các số liệu thực tế để phân bác luận điềm thiếu căn cứ, chỉ trích ODA là nguyên nhân dẫn đến gia tăng nợ công, trong khi trên thực tế, nhân tố chính là do phát hành trái phiếu Chính phủ nhằm giải quyết sự tăng đột biến của chi tiêu thường xuyên.

Cuối cùng, tôi kết thúc năm 2015 bằng việc trải nghiệm loại hình du lịch nông nghiệp - cũng là một thành quả hợp tác giữa JICA với tỉnh Lâm Đồng- tại Lễ hội hoa Đà Lạt, được khai mạc ngày 29/12.

Khoảng 2 năm trước, tôi gặp một người thanh niên trồng hoa lan tại thành phố Đà Lạt, tỉnh Lâm Đồng. Người thanh niên đó kể với tôi về mơ ước “tương lai muốn biến Đà Lạt thành thành phố của du lịch nông nghiệp, có thể cùng những người dân khác đi một vòng thành phố bằng xe đạp hoặc đi bộ”.

Hai năm sau, nông trại của người thanh niên đó ở thành phố Đà Lạt đã dần dần chuyển mình thành một trang trại du lịch. Các hộ nông dân xung quanh cùng tham gia vào

dự án du lịch nông nghiệp đó cũng bắt đầu có khách du lịch từ Tp. Hồ Chí Minh và các địa phương khác đến trải nghiệm mô hình canh tác hữu cơ.

Người thanh niên đó đã trình lên UBND tỉnh Lâm Đồng và UBND Tp. Đà Lạt bản đề xuất du lịch nông nghiệp. Sau rất nhiều chuyến thị sát và thảo luận của những người liên quan, cuối cùng tỉnh Lâm Đồng đã cho phép thực hiện thí điểm trên một khu vực. Tuy vẫn còn trong giai đoạn thử nghiệm, nhưng ước mơ của người thanh niên này đã và đang mang đến những thay đổi lớn trong chủ trương của địa phương.

Người thanh niên với mơ ước biến Đà Lạt thành thành phố của du lịch và nông nghiệp

TIÊU ĐIỂM

Thí điểm ứng dụng CNTT trong nông nghiệp
(trang3)

Hội thảo giới thiệu chương trình thực sỹ ĐH Nhật Việt
(trang 3)

Sứ giả thiện chí Lan Phương thăm POLYVAC
(trang4)

Tôi cũng đã có dịp được nói chuyện với những lãnh đạo của một tỉnh miền Nam. Họ nói rằng: “Tình của chúng tôi không thể nói là giàu. Cũng có người tin rằng ông Trời sẽ giúp giải quyết những khó khăn của chúng tôi, nhưng không thể ngồi đợi ông Trời giúp được. Quan trọng nhất là phải biết nhu cầu thị trường, phải tập trung vào đó để tự mình phát triển tỉnh mình!”

Mô hình nông trại cà chua tại Đà Lạt

Ngoài ra, khi câu chuyện đề cập đến cơ chế hỗ trợ của JICA, tôi đã nhận được câu trả lời rằng: “Việc JICA viện trợ như thế nào không quan trọng mà quan trọng hơn là trước hết chúng tôi cần phải biết mình đang hướng tới mục tiêu gì”.

Năm 2015 là một năm cho tôi nhiều cơ hội để một lần nữa cảm nhận sâu sắc rằng, những bước khởi đầu thay đổi của xã hội được bắt đầu từ chính “con người”.

Năm 2015 có một dấu mốc quan trọng là cùng với 11 nước đối tác, Việt Nam đã hoàn tất đàm phán Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP).

Bước sang năm 2016 cũng là thời khắc diễn ra Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII. Liệu một thay đổi lớn sẽ diễn ra, hay là một sự biến đổi chậm rãi trong một vài năm? Năm nay là một năm mà tôi đặt nhiều quan tâm và háo hức dự đoán tương lai của Việt Nam, đất nước mà kinh tế đi liền với chính trị.

Trong bối cảnh như vậy, tình hình tài chính xấu đi đang dẫn làm thay đổi các mối quan hệ chính trị xã hội.

Luật đầu tư công, Luật ngân sách nhà nước đã lần lượt được sửa đổi vào năm 2014, 2015. Mục đích của việc sửa đổi được nêu rõ là để tăng cường kỷ luật tài chính, cắt giảm tiền trợ cấp trong bối cảnh nguồn lực tài chính có hạn.

Trong Luật ngân sách Nhà nước đã quy định việc xây dựng “Kế hoạch tài chính 5 năm” và “Kế hoạch tài chính - ngân sách nhà nước 3 năm”. Trong hai kế

hoạch này đã quy định: (1) Tổng số ngân sách có thể phân bổ và (2) Khả năng huy động vốn ngân sách (dự kiến có thể huy động được bao nhiêu từ nguồn vốn nào), chỉ được phép chi tiền cho các hạng mục được duyệt trong kế hoạch ngân sách. Do vậy, chính phủ trung ương và địa phương đều cần phải nghiêm túc quyết định thứ tự ưu tiên phân bổ ngân sách, cũng như tính toán mức chi tối đa ở mỗi lĩnh vực (đặc biệt là chi vốn đầu tư). Có nghĩa là, cơ chế “xin-cho” sẽ dần thay đổi.

Hơn thế nữa, Quốc hội đóng vai trò chính trong việc phê duyệt kế hoạch đầu tư trung hạn của quốc gia (bao gồm kế hoạch đầu tư trung hạn của trung ương và địa phương). Những dự án ODA hoặc vốn vay ưu đãi không có trong kế hoạch đầu tư trung hạn hoặc vượt quá khoản vốn theo kế hoạch sẽ được đưa ra thảo luận tại cuộc họp Ủy ban thường vụ Quốc hội và sẽ được báo cáo lên Quốc hội trước khi thực hiện. Bằng việc đó, vị trí của Quốc hội trong cơ cấu chính trị của Việt Nam được nâng cao.

Ngoài ra, Bộ Tài chính sẽ cùng với Bộ Kế hoạch và Đầu tư tiến hành cân đối phân bổ ngân sách. Việc này chắc hẳn cũng sẽ kéo theo sự thay đổi về chính trị (mối quan hệ quyền lực giữa các bộ, ban, ngành).

Trong Luật đầu tư công đã quy định Chính phủ trung ương và địa phương phải xây dựng kế hoạch đầu tư trung hạn (Điều 49), phải ghi rõ nguồn vốn đầu tư của mỗi dự án trong kế hoạch đầu tư đó và thậm chí còn quy định cấm phát sinh nợ đọng (điều đã trở thành bình thường) trong các dự án công. Nói một cách khác, điều đó có nghĩa là những dự án chưa bảo đảm được nguồn vốn sẽ không được phê duyệt. Các quy định này sẽ gây ra những thay đổi không chỉ trong kỷ luật tài chính mà còn ở mối quan hệ giữa Chính phủ và các doanh nghiệp nhà nước.

Do những ảnh hưởng tiêu cực của việc phân quyền hóa tại Việt Nam (mặc dù đã được nhiều nhà tài trợ phát triển), việc sửa đổi hai luật trên nhằm mục đích xác lập kỷ luật tài chính, hướng đến một nền kinh tế vĩ mô ổn định lâu dài, đồng thời thiết lập mối quan hệ có kỷ luật giữa chính quyền trung ương và địa phương. Tôi nhận thấy lãnh đạo các địa phương, mặc dù rất chật vật nhưng cũng bắt đầu thích ứng với thay đổi này.

Trong năm 2016 - một năm sẽ diễn ra nhiều thay đổi - tôi mong rằng sẽ cùng với các bạn, cả người Nhật và người Việt, cố gắng để có thể giúp ích được cho sự phát triển của Việt Nam. Tôi sẽ vừa phản ứng linh hoạt, đồng thời giữ vững lập trường và đưa ra những yêu cầu cao về kết quả công việc.

(Mori Mutsuya, Trưởng đại diện Văn phòng JICA Việt Nam)

JICA thí điểm ứng dụng công nghệ thông tin trong nông nghiệp tại Hà Nam

Từ tháng 1 năm nay, với sự hợp tác của UBND tỉnh Hà Nam, JICA thực hiện Dự án thí điểm ứng dụng công nghệ thông tin trong nông nghiệp tại tỉnh Hà Nam trên diện tích ruộng thí điểm 1.000m².

Dự án này nhằm mục đích kiểm chứng khả năng ứng dụng công nghệ thông tin trong nông nghiệp tại Việt Nam và phổ biến hiện đại hóa nông nghiệp kiểu Nhật tới nông dân tại Việt Nam.

Thông qua các thiết bị cảm ứng xác định các điều kiện khí tượng, thổ nhưỡng, theo thời gian thực tế mà

người nông dân có thể thường xuyên nắm được tình trạng của các loại cây trồng, từ đó có thể đảm bảo được khả năng thu hoạch những sản phẩm nông nghiệp an toàn, năng suất cao và cung cấp được những nông sản mang lại giá trị kinh tế cao.

Việc ứng dụng công nghệ thông tin tại Dự án này được thử nghiệm thông qua phần mềm thu thập dữ liệu “MARCH” cài đặt trên điện thoại thông minh do Công ty Fujitsu phát triển với sự hợp tác điều tra của Hiệp hội Phụ nữ Việt Nam về biến động giá và chất lượng của một số nông sản (bắp cải, khoai tây, cà rốt, dưa chuột và cà chua).

Dựa trên các kết quả điều tra, người nông dân có thể kiểm tra được các nông sản mà mình trồng được bán với giá bao nhiêu tại các siêu thị hay chợ, để từ đó có cơ sở điều chỉnh các điều kiện và hoạt động sản xuất chứ không làm theo kiểu dò dẫm như trước.

Tham gia vào dự án còn có sự tham gia của Công ty AEON Agri của Nhật chuyên về tư vấn nông nghiệp kiểu Nhật.

Hội thảo giới thiệu sáu chương trình thạc sỹ của Đại học Việt Nhật

Ngày 12/12/2015, Đại học Quốc Gia Hà Nội (ĐHQGHN) phối hợp với Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) và các trường đại học đối tác của Nhật Bản (ĐH Tokyo, ĐH Osaka, ĐH Waseda, ĐH Yokohama, ĐH Tsukuba và ĐH Ritsumeikan) tổ chức Hội thảo giới thiệu sáu chương trình đào tạo thạc sỹ của Trường ĐH Việt Nhật trong năm 2016.

Giám đốc ĐHQGHN Phùng Xuân Nhạ tham dự và chủ trì hội thảo. Tham dự hội thảo, về phía Nhật Bản có Công sứ Đại sứ quán Nhật Bản tại Việt Nam Nagai Katsuzo và Trưởng đại diện JICA Việt Nam Mori Mutsuya. Về phía Việt Nam có Thứ trưởng Bộ Ngoại giao Lê Hoài Trung, Thứ trưởng Bộ Giao thông Vận tải Nguyễn Ngọc Đông, Phó Chủ tịch Hội Nghị sĩ Hữu nghị Việt Nam – Nhật Bản Nguyễn Văn Phúc và đại diện nhiều cơ quan, doanh nghiệp Việt Nam và Nhật Bản.

Phát biểu tại hội thảo, Giám đốc ĐHQGHN Phùng Xuân Nhạ đã nêu bật những điểm ưu việt của sáu chương trình thạc sỹ về mặt học thuật, giới thiệu cơ sở vật chất của trường Đại học Việt Nhật và những dự kiến chính sách hỗ trợ tài chính đối với sinh viên.

Đại diện từ các trường đại học đối tác của Nhật Bản cũng có bài phát biểu giới thiệu về trường của mình và cam kết hợp tác với trường Đại học Việt Nhật, để xây dựng các chương trình đào tạo thạc sỹ chất lượng cao.

Hơn 500 người đã tiếp tục tham dự buổi tư vấn giới thiệu chi tiết về từng chương trình thạc sỹ được tổ chức ngay sau Hội thảo. Trong số đó, hơn 200 người bày tỏ sự quan tâm và yêu cầu nhận được thêm thông tin để cân nhắc đăng ký học chương trình thạc sỹ tại trường Đại học Việt Nhật từ tháng 9/2016.

Sứ giả thiện chí của JICA Việt Nam thăm POLYVAC

Hà Nội, ngày 1/12/2015: Sứ giả Thiện chí của JICA tại Việt Nam, nữ diễn viên điện ảnh Lan Phương đã có chuyến thăm và làm việc tại Trung tâm Nghiên cứu Sản xuất vắc xin và Sinh phẩm Y tế (POLYVAC) tại Hà Nội vào chiều ngày 1/12/2015.

Tại đây, nữ diễn viên Lan Phương được giới thiệu về các hoạt động của Trung tâm, đặc biệt là các chương trình hợp tác của Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản (JICA) với Trung tâm trong những năm qua.

Chuyến thăm Trung tâm đã giúp nữ diễn viên hiểu hơn về quy trình sản xuất vắc xin sởi và vắc xin phối hợp sởi-rubella của Trung tâm, đồng thời chia sẻ với các cán bộ làm việc tại Trung tâm về những nỗ lực vượt bậc của họ để cho ra đời được sản phẩm có ý nghĩa lớn trong phục vụ cộng đồng.

Nhà máy sản xuất vắc xin sởi được xây dựng trong giai đoạn 2003-2006 bằng Viện trợ không hoàn lại của Chính phủ Nhật Bản, nối tiếp sau đó là dự án Hỗ trợ Kỹ thuật “Chuyển giao công nghệ sản xuất vắc xin sởi theo công nghệ Nhật Bản” từ năm 2006 đến năm 2010. Nhờ có các hỗ trợ này, POLYVAC đã

hoàn toàn tự chủ sản xuất vắc xin theo tiêu chuẩn của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO).

Trong những năm gần đây, do nhu cầu cấp thiết phòng chống dịch rubella, Chính phủ Nhật Bản tiếp tục hỗ trợ chuyển giao công nghệ sản xuất vắc xin phối hợp sởi-rubella cho Việt Nam, thời gian thực hiện từ 5/2013-5/2018. Hiện tại các chuyên gia đến từ Công ty Daichi Sankyo Vaccine đang chuyển giao công nghệ sản xuất cho POLYVAC.

Theo dự kiến, tháng 3/2018, vắc xin phối hợp sởi-rubella do POLYVAC sản xuất sẽ được đưa vào sử dụng trong Chương trình tiêm chủng mở rộng của Việt Nam.

Contact Us

Cơ quan Hợp tác Quốc tế Nhật Bản - Văn phòng Việt Nam

Địa chỉ: Tầng 11, Tòa nhà CornerStone, 16 Phan Chu Trinh, Hà Nội, Việt Nam

Tel: 04-3831-5005; Fax: 04-3831-5009;

Website: <http://www.jica.go.jp/vietnam/vietnamese/index.html>